

К. С. Жилисбаева

ФАРЫШТЫҚ ҰШУ ДИНАМИКАСЫ ЕСЕПТЕРІН ШЫҒАРУ

Оку-әдістемелік кұралы

ӘОЖ 629.7 (075.8)

КБЖ 39.62 я 73

Ж 62

Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
механика-математика факультетінің
Ғылыми кеңесі және Редакциялық-баста кеңесі
иешімімен ұсынылған
(№1 хаттама 6 қараша 2015 жыл)

Пікір жазған

физика-математика ғылымдарының докторы, профессор *A.A. Беков*

Жилисбаева К.С.

Ж 62 Ғарыштық ұшу динамикасы есептерін шығару: оку-
әдістемелік құралы / К.С. Жилисбаева. – Алматы: Қазақ
университеті, 2016. – 102 б.

ISBN 978-601-04-1683-3

Оку-әдістемелік қуралында ғарыштық ұшу динамикасы, баллистика пәндерінің оку бағдарламасы бойынша теориялық мағлұматтар, есептерді шығару тәсілдері беріліп, әрбір тақырып бойынша мысалдар мен студенттердің өз беттерімен орындаудына арналған есептер мен сұрақтар және тест тапсырмалары келтірілген. Бұл ең-
бек әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті механика-ма-
тематика факультетінде оқылатын арнайы курс негізінде
дайындалған және «Механика», «Ғарыштық техника және техно-
логиялар», тағы да басқа техникалық мамандықтарында оқытын
студенттер мен магистранттарға арналған. Сонымен катар баллистика, ғарыштық ұшу динамикасы, космодинамика пәндерін өз бе-
тишке үйренгісі келетін оқырмандардың да қажетіне жарайды.

ӘОЖ 629.7 (075.8)

КБЖ 39.62 я 73

© Жилисбаева К.С., 2016

© Әл-Фараби атындағы КазҰУ, 2016

МАЗМУНЫ

КІРІСПЕ 5

1. ҒАРЫШТЫҚ ҰШУ ДИНАМИКАСЫНЫҢ НЕГІЗДЕРІ	7
1.1. Координаталар жүйелері.....	7
1.2. Бір координаталар жүйесінен екінші координаталар жүйесіне көшу.....	9
1.3. Экваторлық координаталар жүйесінен көлденең координаталар жүйесіне көшу	10
1.4. Көлденең координаталар жүйесінен экваторлық координаталар жүйесіне ауысу	11
1.5. Экваторлық координаталар жүйесінен эклиптикалық координаталар жүйесіне ауысу	12
1.6. Эклиптикалық координаталар жүйесінен экваторлық координаталар жүйесіне ауысу	14
1.7. Экваторлық координаталар жүйесінен галактикалық координаталар жүйесіне ауысу	14
1.8. Жердің пішіні мен гравитациялық өрісі	16
1.9. Әлемдік тартылыс заңы	19
1.10. Есеп шығару мысалдары.....	22

2. ҒАРЫШТЫҚ АППАРАТТЫҚ ҰЙЫТҚЫМАҒАН ОРБИТАЛДЫҚ ҚОЗҒАЛЫСЫ	33
2.1. Ғарыштық аппараттың ұйытқымаған қозғалысының тендеулері және бірінші интегралдары	33
2.2. Орбита тендеуі мен орбита элементтері	35
2.3. Ғарыштық аппараттың жылдамдығы мен оның қураушылары	38
2.4. Орбита түрлері мен негізгі қатынастар	41
2.5. Есеп шығару мысалдары.....	44